

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**Directie
Bestuursondersteuning &
Advies**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2020-0000096006

Uw brief (kenmerk)
Kst. 31066 nr. 615

Bijlagen
3

Datum 19 mei 2020
Betreft Second opinion ambtsmisdrijven

Geachte voorzitter,

Tijdens het Vragenuur in de Tweede Kamer van 14 januari jl. heeft de minister van Financiën, in reactie op vragen van het lid Leijten, aangekondigd dat hij een second opinion zal vragen aan een onafhankelijke gezaghebbende buitenstaander over de verplichting om aangifte te doen van ambtsmisdrijven op grond van artikel 162 van het Wetboek van Strafvordering (Sv). Op 20 maart jl. is aan uw Kamer gemeld dat de heer mr. H.J.Th. Biemond de second opinion zal uitvoeren en is zijn opdracht met uw Kamer gedeeld. De heer Biemond heeft zijn advies vandaag uitgebracht. Hierbij sturen wij uw Kamer het memorandum met zijn advies. Tevens sturen wij uw Kamer hierbij de antwoorden op de vragen van de vaste commissie Financiën van 14 april 2020 over de second opinion (Kamerstuk 31 066, nr. 615).

De heer Biemond hanteert het criterium van een 'redelijk vermoeden van een bepaald misdrijf' om te bepalen of er sprake is van een aangifteplicht. Voor zijn advies heeft hij CAF-documenten beoordeeld die in 2019 aan de Kamer zijn verstrekt of in datzelfde jaar op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur openbaar zijn geworden. Het advies heeft betrekking op de werkzaamheden van de Belastingdienst waaronder Toeslagen, meer in het bijzonder het MT Fraude, het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) en de Directie Toeslagen, in de periode 2013-2017. Op grond van de door hem beoordeelde documenten en bovengenoemd criterium, is zijn advies dat op de bewindspersonen van het ministerie van Financiën de plicht rust om aangifte te doen van knevelarij (artikel 366 Wetboek van Strafrecht). Knevelarij is het vorderen of ontvangen van een betaling, terwijl de ambtenaar weet dat die betaling niet verschuldigd is.

De heer Biemond heeft zijn advies niet beperkt tot ambtsmisdrijven. Hij heeft ook beoordeeld of sprake is van een redelijk vermoeden van andere mogelijk relevante misdrijven. Hij concludeert dat op de bewindspersonen van het ministerie tevens een plicht rust om aangifte te doen van beroepsmatige discriminatie (artikel 137g Wetboek van Strafrecht). Beroepsmatige discriminatie is het opzettelijk discrimineren van personen wegens hun ras, waarbij de dader handelt in de uitoefening van zijn beroep, ambt of bedrijf.

Ten slotte benadrukt de heer Biemond dat deze conclusies niet kunnen en mogen worden gelezen als een vaststelling dat deze (ambts)misdrijven ook daadwerkelijk zijn gepleegd. Wij vinden het belangrijk om dat ook hier te benadrukken. De vaststelling of strafbare feiten zijn gepleegd, is voorbehouden aan de rechter, na een strafrechtelijk onderzoek en een eventuele vervolgbeslissing en daaropvolgende strafrechtelijke vervolging door het Openbaar Ministerie.

**Directie
Bestuursondersteuning &
Advies**

Ons kenmerk
2020-0000096006

Wij zijn de heer Biemond erkentelijk voor zijn advies. Naar aanleiding van het advies is door het ministerie van Financiën aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie. Deze treft u bijgaand. De aangifte richt zich niet tegen specifieke personen. Zoals de heer Biemond ook in zijn advies benadrukt, is zijn advies niet geschikt voor de beantwoording van de vraag of specifieke personen zich schuldig hebben gemaakt aan strafbare feiten. Daarmee biedt het advies op zichzelf geen grond voor personele consequenties. Het is nu aan het Openbaar Ministerie om de aangifte te onderzoeken.

Wij realiseren ons terdege dat dit een grote impact heeft op zowel de betrokken ouders als op alle medewerkers van de Belastingdienst en Toeslagen. In gesprekken met ouders, zowel individueel als in bredere sessies, zal besproken worden wat de aangifte voor hen betekent. Ook met de medewerkers van de Belastingdienst en van Toeslagen zal hier uitgebreid aandacht aan worden besteed. In het belang van het onderzoek, van medewerkers en van de organisatie, worden waar nodig passende maatregelen genomen.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën –
Fiscaliteit en Belastingdienst

de staatssecretaris van Financiën –
Toeslagen en Douane,

J.A. Vijlbrief

Alexandra C. Van Huffelen